

VALTIOSÄÄNTÖOIKEUS, PAKOLLISTEN AINEOPINTOJEN TENTTI 30.1.2014

Tenttiohjeet:

- Tentissä on 4 kysymystä.
- Tenti on lakikirjatentti.
- Kirjoita jokainen vastaus omalle paperilleen.
- Kirjoita oma nimesi ja opiskelijanumerosi kuhunkin vastauspaperiin.
- Laita vastauspapereihin marginaalit.
- Vastaustila on määritelty kunkin kysymyksen kohdalla erikseen. Vastaustilaan pitää mahduttaa vastaukset myös kysymyksen kaikkiin alakohtiin. VASTAUSTILAN YLITTÄVÄÄ OSAA EI LUETA!
- Mikäli jätät vastaamatta johonkin kysymykseen, jätä kuitenkin kysymyksen numerolla sekä nimelläsi ja opiskelijanumerollasi varustettu paperi ko. vastauksen tilalle.
- Mikäli luovutat, jätä tätä koskeva paperi, joka on varustettu nimelläsi, opiskelijanumerollasi ja luovun-merkinnällä.
- Kirjoita vastauksesi selkeällä käsialalla ja esitä asiat loogisessa järjestyksessä hyvin perustellen.
- Kysymyksen 1. voi korvata *korvaavalla rekisteröidyllä luentosarjalla tai korvaavalta luentosarjalta saaduilla pisteillä*. Merkitse korvaavuus kysymyksen 1. vastauspaperille.
- Mikäli olet saanut *hyvityspisteitä* (esimerkiksi ennen lukuvuotta 2008–2009 valtiosääntöoikeuden luennoilta saadut pisteet), kirjoita ne näkyviin 1. kysymykseen antamasi vastauksen perään.
- Tenti kestää 5 tuntia.
- Tenttitilaisuudessa toimitaan Helsingin yliopiston tutkinto- ja oikeusturvajohtosäännön mukaisesti. Tenttiajan ylittäminen eli tenttivastauksen kirjoittaminen tentin päätyttyä tulkitaan kuulusteluvilpin yritykseksi. Kännykän hallussapito tentin aikana tulkitaan vilpin yritykseksi. Kännykän käyttäminen tentin aikana tenttisalissa tai lyhytaikaisen tenttisalista poistumisen aikana tulkitaan kuulusteluvilpiksi, ja tällöin kuulustelu keskeytetään.
- Tulokset 28.2.2014 oppiaineen ilmoitustaululla.
- Tenttiä koskevissa epäselvyyksissä yms., ota yhteys: Ilona Nieminen, ilona.nieminen@helsinki.fi, puh: 040 595 7329.

1. Perustuslain 1 §:n 2 momentin mukaan Suomen valtiosääntö turvaa ihmisarvon loukkaamattomuuden. Kerro mahdollisuuksien mukaan esimerkkejä mainiten:

- a) Mikä on säännöksen suhde perustuslaissa suojattuihin perusoikeuksiin ja niiden suojaamiseen?
- b) Miten ihmisarvon loukkaamattomuus voi saada merkitystä siltä osin kuin kyse EI ole tietyn yksilön perusoikeuksien suojaamisesta?

(Vastaustilaa on enintään kaksi sivua, ts. puoli konseptiarkkia. Max. 10 p.)

2. Euroopan ihmisoikeussopimus suojaa lähinnä kansalais- ja poliittisia oikeuksia (KP-oikeudet).

- a) Onko Euroopan ihmisoikeussopimuksella merkitystä taloudellisten, sosiaalisten ja sivistyksellisten oikeuksien (TSS-oikeudet) suojelulle ja toteutumiselle ja jos on, mitä ja miten?
- b) Miten TSS-oikeuksia muutoin turvataan kansainvälisessä ihmisoikeussopimusjärjestelmässä?

(Vastaustilaa on enintään kaksi sivua, ts. puoli konseptiarkkia. Max. 10 p.)

3. Vastaa lyhyesti mutta perustellusti alla oleviin kysymyksiin.

a) Onko Suomea pidetty perinteisesti enemmän monistisena vaiko dualistisena valtiona, ja mitä tällä on tarkoitettu?

b) Minkälaista menettelyä käytettäisiin nykyisin merkittävää toimivallan siirtoa kansainväliselle järjestölle koskevan lain voimaansaattamiseen? Olisiko laki luonteeltaan poikkeuslaki?

c) Mitä tarkoittaa ”kokonaisjärjestelyn” huomioon ottaminen toimivaltasiirron merkittävyyden arvioinnissa, erityisesti kun toimivaltaa on siirretty EU:lle?

d) Miten voidaan ratkaista PeL 93.1 §:n alaan kuuluva asia, jos valtioneuvosto ja presidentti ovat erimielisiä?

e) Ketkä voivat tehdä lainsäädäntöaloitteita eduskunnalle? Voivatko samat tahot tehdä aloitteita kansainvälisiin velvoitteisiin sitoutumisesta ja näiden velvoitteiden voimaansaattamista tarkoittavien lakien säätämisestä?

(Vastaustilaa on enintään kaksi sivua, ts. puoli konseptiarkkia. Max. 10 p.)

4. Väitetty konkreettinen ihmisoikeusloukkaus on yksi Euroopan ihmisoikeussopimuksen mukaisen yksilövalituksen tutkittavaksi ottamisen edellytyksistä. Mitä tällä Euroopan ihmisoikeussopimuksen 34 artiklan mukaisella edellytyksellä tarkoitetaan? Keiden kaikkien valitukset voidaan tähän artiklaan liittyen ottaa tutkittavaksi ja missä olosuhteissa? Anna esimerkkejä oikeustapauksista.

(Vastaustilaa on enintään kaksi sivua, ts. puoli konseptiarkkia. Max. 10 p.)

STATSFÖRFATTNINGSRÄTT, OBLIGATORISKA ÄMNESSTUDIETENTAMEN 30.1.2014

Tentamensinstruktioner:

- Tenten har 4 frågor.
- Tenten är en lagbokstent.
- Skriv varje svar på skilt papper.
- Skriv ditt namn och ditt studienummer på varje svarpapper.
- Dra marginal på svarpappren.
- Svarsutrymmet är definierat skiljt för varje fråga. Svarsutrymmet bör också innehålla svar på frågans alla underpunkter. DEN TEXT SOM ÖVERSKRIDER SVARSUTRYMMET LÄSES EJ!
- Om Du lämnar någon fråga obesvarad bör Du i stället för svaret lämna in ett papper med numret på frågan samt namn och studienummer.
- Om Du avstår lämna in ett papper med namn, studienummer och uppgift om att Du avstår.
- Skriv svaret med tydlig handstil, motivera svaret väl och framför det i logisk ordningsföljd.
- Frågan 1. kan ersättas med *en registrerad ersättande föreläsningsserie eller poäng från en ersättande föreläsningsserie*. Anteckna ersättningen på svarpappret för fråga 1.
- Ifall Du har erhållit *bonuspoäng* (till exempel från statsförfattningsrättsliga föreläsningar före läsåret 2008–2009), skriv dessa efter ditt svar på fråga 1.
- Tentamenstiden är 5 timmar.
- Under tentamenstillfället skall examens- och rättssäkerhetsinstruktionen för Helsingfors universitet iakttas. Överskridandet av tentamenstiden, dvs. skrivande av tentamenssvar efter att tenten tagit slut tolkas som försök till förhörsfusk. Innehav av mobiltelefon under tenten tolkas som fuskförsök. Användningen av mobiltelefon under tentamenstillfället i tentamenssalen eller under kort avlägsnande ur tentamenssalen tolkas som förhörsfusk och leder till avbrytande av förhöret.
- Resultaten 28.2.2014 på läroämnets anslagstavla
- Vid oklarheter el.dyl. beträffande tenten kontakta: Ilona Nieminen, ilona.nieminen@helsinki.fi, tel.: 040 595 7329.

Tentamensfrågor:

1. Enligt Grundlagens 1 § 2 momentet tryggar den finska konstitutionen människovärdets okränkbarhet. Redogör med möjliga exempel för följande frågor:

- a) Vad är stadgandets förhållande till de i grundlagen tryggade grundläggande fri- och rättigheterna och skyddandet av dem?
- b) Hur kan människovärdets okränkbarhet få betydelse till den del det INTE gäller skyddandet av en viss individs grundläggande fri- och rättigheter?

(Svarsutrymmet är begränsat till två sidor, dvs. ett halvt konceptark. Max. 10 p.)

2. Europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna skyddar främst civila/medborgerliga och politiska rättigheter (MP-rättigheter).

- a) Har Europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna någon betydelse för skyddet och förverkligandet av ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter (ESK-rättigheter). Och om, så på vilket sätt och hur?
- b) Hur tryggas ESK-rättigheter för övrigt i det internationella systemet med konventioner om mänskliga rättigheter?

(Svarsutrymmet är begränsat till två sidor, dvs. ett halvt konceptark. Max. 10 p.)

3. Besvara följande frågor kort men med motiveringar:

- a) Har Finland traditionellt setts som en mera monistisk eller dualistisk stat, och vad avses med detta?
- b) Hurdant förfarande skulle man idag tillämpa för att införa en lag som överför betydande behörighet till ett internationellt organ? Är lagen till sin natur en undantagslag?
- c) Vad avses med beaktandet av ”helhetsarrangemang” vid överförande av behörighet då man bedömer betydelsen av överföringen, särskilt då behörigheten har överförts till EU?
- d) Hur kan man avgöra ett ärende som faller under GL 93.1 § om statsrådet och presidenten är oeniga?
- e) Vem kan göra lagstiftningsinitiativ till riksdagen? Kan samma instanser göra initiativ till att förbinda staten till internationella förpliktelse, och stadgandet av lagar om verkställande av dessa förpliktelser .

(Svarsutrymmet är begränsat till två sidor, dvs. ett halvt konceptark. Max. 10 p.)

4. En påstådd konkret kränkning av mänskliga rättigheter är en förutsättning för att ta en enskild individs klagomål till behandling enligt Europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna. Vad avses med denna förutsättning enligt artikel 34 i Europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna? Vilka alla instansers och personers klagomål kan tas till behandling beträffande denna artikel och under vilka omständigheter? Ge exempel på rättsfall.

(Svarsutrymmet är begränsat till två sidor, dvs. ett halvt konceptark. Max. 10 p.)